

Kako potrebno je v nemškem mestu mej tujei slovensko društvo, je pač vsakemu jasno. Zato pa se more našim slovenskim dijakom čestitati, da imajo društvo, koje je nastopilo sedaj 3. leto svojega obstanka, t. j. slovstveno-zabavno društvo „Triglav“, koje ima namen tukajšnje slovenske vseučilišnice združevati, jih podučevati znanstvenimi predavanji in razveseljevati petjem in domačo zabavo. Nadjati se je, da si bode novovoljeni odbor, ki je tako-le sestavljen: predsednik g. dr. Jurtela, podpredsednik g. M. Križaj, tajnik g. J. Jager, blagajnik g. D. Bedjanič, knjižničar g. J. Lendovšek, odbornik g. M. Randel, po svojej moči prizadeval društvo na trdne noge spraviti. Tudi podpiralna zaloga je imela pred nekterimi dnevi svoj prvi občni zbor. Že zarad preblagega namena tega društva, uboge slovanske dijake tukajšnjega vseučilišča materijalno podpirati, bi bilo želeli, da bi se Slovenci bolj zanimali za to društvo. Konečno naj še omenim, da je „Slavjansko pevsko-društvo višjih šol v Gradcu“, koje je lanjsko leto iz raznih vzrokov precej hirati začelo, sedaj iz nova oživelo. Želimo mu prav dober vspeh!

Iz celjske okolice. (Očitno vprašanje.) „Slov. Gosp.“ je že večkrat naznanjal, kako izvrsten vspeh se doseže po vseh dekliških šolah, ktere yodijo šolske sestre. Zadnjič je omenil, da so v Šladmingu na Zgornjem Štajerskem katoličani poklicali šolske sestre iz Gradca, da prevzamejo vodstvo ondašnje šole za deklice. Radovedni poprašujemo eden drugega, kako je bilo to mogoče, kar tako nagloma šolskim sestram dekliško šolo izročiti? Mi po celjski okolici prebivajoči, ki nam menda veljajo ravno tiste postave, kakor drugim Štajercem, pa že več let sem prosimo, da bi smele šolske sestre iz Maribora prevzeti vodstvo dekliške šole za našo okolico — odposlali smo že pred več kakor poldrugim letom tretjo prošnjo v tem obziru — smo pripravili in zagotovili vse, kar smo le misliti mogli, da bi bilo v dosegu tega namena potrebno; toda do današnjega dne so vse naše prošnje ostale brezvspešne; na poslednjo, pred več kakor poldrugim letom odposlano prošnjo pa še nobenega odgovora nismo dobili. — Bog zna, kje je obvisela! Jako hvaležni bi bili možu, ki bi nam zamogel razodeti, kam bi se bilo treba obrniti in na kakšni način prošnjo napraviti, da vendar enkrat svoj namen dosežemo.

Fr. L., srenjski odbornik celjske okolice,
v imenu mnogo drugih okoličanov.

Iz Šoštanjca. Tekoče leto je zunaj nad Šoštanjem umrla žena velikega posestnika. Žalostni in vrli mož njej hoče postaviti v blag spomin dostojen spominek na pokopališču. V ta namen kupi lep kamen iz pohorskega marmorja, ki je stal 75 fl. ter ga da za na grob od kamnoseka umetno prirediti. Vse je bilo dodelano, treba je še le primernege napisu. Mož sam želi slovensk napis, toda njegove 3 hčeri upijejo: oče, le nemški, le nemški! Ko pa to nemškutarsko upijanje ni brž

pomagalo, teče ena mladih nemškutaric k tetki v Šoštanj se posvetovat; v tem hipu vstopi prvak vseh nemškutarjev, glavar liberalcev in vodja turkoljubov in ko zavzvé, za kaj se gre, zavpije mogočno, da se je stresel rudeči nos: le nemški, le nemški — in tako je blaga rajna žena poštenega slovenskega posestnika dobila nemšk napis!

Alpinuš.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V Celju so se na poziv mestnega župana in deželnega poslanca Nekermanna zbrali tamošnji nemškutarji 31. okt., da bi slovenskim kmetom velikega celjskega volilnega okraja postavili liberalnega, ustavovernega, nemškutarskega kandidata. To kaže, da so volitve blizu; ustavoverni Nekermann že ve, kaj ustavoverna vlada namerjava. Dakle Slovenci, na noge! Pripravljajmo se! — Večina v državnem zboru je sklenola novo postavo, po katerej se bodo reševala posestva za železnico potrebna; ta postava zopet ni ugodna kmetskim ljudem; kajti v njej se ne zahteva, da bi morale železnice posestnikom popolnem škodo povrniti, katero trpijo, če se po njihovem zemljišču stavi. Naši slovenski poslanci z konservativnimi vred so se zastonj upirali. — Lineški škof je svojim duhovnikom naznanil, da jim ne bo več treba osebno prošenj vlagati za tako zvane „St... groše“, ampak da se bo slabim župnijam in kaplanijam sploh plača primerno zboljšala. — Zbrani avstrijski-ogerski ministri so sklenoli ponudbo Bismarkovo, naj se dosedanja kupčijska zveza z Nemčijo za eno leto podaljša, zavrgli. — Stari- in Mladočehi skušajo zastran prihodnjih volitev porazumiti se. — Bivši koroški poslanec vitez pl. Tschabuschnigg je na Dunaju umrl. Rajni je bil stare slovenske koroške rodbine sin, toda po duhu in mišljenju ves Nemeč. — Na Ogerskem bodo z 1. januarjem pr. l. poštna tarife znižali. — V Zagrebu sedaj mnogo govori, da bo general Filipovič bosenske begunce z močno vojsko peljal nazaj v Bosnijo.

Vnanje države. Pruski Bismark hoče dosedanjo kupčijsko pogodbo z nami tako preurediti, da bi trgovci brez visoke colnine k nam še bolj vvažali izdelke nemških fabrik, med tem ko bi našim vinom nalagali visoko colnino; taka pogodba bi le ogerskemu žitu bilo na korist, nam pa na veliko škodo. Ali bodo sedanji dunajski ministri Bismarku in Magjarom kos, to je močno dvomljivo. — Nemški katoličani so državnej zbornici neznano veliko prošenj doposlali, naj se ustavi preganjanje katoličanov. Na Pruskem je umrl najstarejši general 94letni feldmaršal Wrangl. — Italijani v Rimu so javno zahtevali, naj kralj brž skuša pridobiti južno Tirolsko in Trst ali pa naj napové vojsko Avstriji. Ker vlada tega ščuvanja nikakor ne brani, zato se je avstrijski poslanec v Rimu pritožil. Take pritožbe in nasprotno pikanje so navadno zna-

menja prihodnje vojske. — Na Francoskem so pri volitvah za okrajne zastope zmagali republikanci. — Angleži so sedaj v zadregah, ker ne vedó, ali bi še dalje Turka podpirali in se tako bržčas v jako nevarno vojsko z Rusijo zapleli, ali pa z Rusom potegnili ter pograbili, kar jim najboljše sodi! Vsekako se bodo morali kmalu odločiti; angležki oficirji se morajo učiti ruskega jezika. Turčija vidno omaguje. V Carigradu se bojijo že revolucije in je veliki vezir dal mnogo najveljavnejših Turkov zgrabiti in zapreti. Srbi so dobili te dni tretji milijon rubljev iz Rusije za vojne priprave in so 2. nov. začeli 3 brigade vojakov porivati na turško mejo: prvo v Aleksinae, drugo v Knjaževac, tretjo pa v Negotin. Že prej zbrane srske čete pod Hrvatovičem so dobile te dni nove puške in zimsko obleko. Ob Timoku so že bili krvavi pretepi z Črkosi!

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Krvavo a sijajno je zmagal slavni Gurko v silni bitki pri Telišu 28. okt. Palo je 4000 Turkov, vjetih je bilo 4000, 200 oficirjev z 2 pašema vred, 7 kanonov, 3 Angleži, med temi je bil 1 obrist, in 1 Francoz. Boj je moral biti strašan, ker tudi veliko Rusov je mrtvih in ranjenih, več generalov in 200 oficirjev, za katerimi se obče žaluje. Tudi Gurko je ranjen. Vkljub temu je drugi den zgrabil Šefket-pašo in ga iz Radomirc zapodil v Orhanije. Sedaj ženejo ruski junaki Turka urno črez Balkan nazaj; general Karzev in obrist Orlov sta Turke izgnala iz Tetebenskega klanca, vzela 7 velikih in 30 manjših šance, pobila 100 musulmanov; ostanki so zbežali proti Karlovi; general Čerevin je prodrl do Jablanice na stezi v Sofijo, četa brzih kozakov pa je prišla blizu do Orhanija in zaplenila 100 vozov živeža; rumunski obrist Slaniceanu je blizu Donave pri Rahovi Turke pregnal iz šanc pri Vadinu. Okoli Plevne stoji sedaj 35.000 mož ruske garde, 25.000 grenadirjev, 30.000 mož IV., IX. in V. vojnega oddelka in 30.000 Rumunov. V Šipki so Turki popustili svoje šance zarad snega, Rusi pa so se v zemljo zarili in v kožuhe zavili ter varujejo imenitno sotesko, skozi katero bode bržčas kmalu že marširala velika ruska armada, ki se zbira v Trnovi. Sulejman-paša se je 5. nov. prikazal pri Bebrovi, pa ni nič opravil zgubivši 100 mož. Cimerman je iz Dobrudže prodrl do Kuzgna pri Silistriji. V Aziji se Turkom pa še slabše godi; 28. okt. so Rusi za bežečimi Turki prilomastili do Koprikioja; 29. okt. pa vdrl v Hasan-kale, kder so 100 Turkov posekali in 600 mož z pašem vred vlovili; Muktar-paša se je potem na hribu pred Erzerumom vstavil in se začel zašancovati med tem, ko so se Rusi zbirali. V nedeljo 4. nov. so pa že bili zbrani ter Muktarja napali, v 10 ur trajajočem boju premagali, razpršili in zakadili v Erzerum, kder bo vjet in vsi ostanki njegove vojske, če se mu ne posreči zopet pete odnesti tako, kakor od Karsa. V tem mestu je 500 kanonov in 10.000 Turkov, ki se pa

ne bodo mogli dolgo braniti zoper 36.000 Rusov, ki jih napadajo. Turški sultan je vsled ovih novic močno pobit, njegovi Turki pa razjarjeni. V zadregi so pozvali magjarskega prekucuha Klapko ter ga mislijo poslati zoper Srbe. Mehemed-pašo (rodom Nemca) so pa napravili za poveljnika v Sofiji in mu naročili, naj iz Albanije, Bosnije in Bolgarije pobere vse, kar zamore puško nositi, ter naj hiti Osmanu v Plevni na pomoč. Sultan je tudi ukazal pod orožje pozvati vso reservo v celem cesarstvu in še črno vojsko, skup 498.412 mož.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

XV. Blizu jednako, kakor pred 500 leti godi se sedaj pred bolgarskim mestom: Plevna. Takrat so se v njem in okoli njega branili zadnji ostanki slobodnih Bolgarov; 3 leta jih je silni turški sultan Bajezid brez uspeha napadal; naposled jih je premagal glad ter so se tako prisiljeni podali Turkom. Sedaj se pa več mesecev že branijo Turki v Plevni in okoli nje proti 80.000 Rusov in 30.000 Rumunov in bodo se bržčas tudi le vsled silnega glada morali udati Rusom, ker so 14 dni že popolnem kakor z železnim obročem obkoljeni in zapreti. Plevna ni prava trdnjava, „festunga“ kakor naši vojaki pravijo, marveč Turki so mesto v silni in naglici meseca junija obdali z šancami in grabni, katere so polagoma pomnožili in tako zavarovali, da jih je silno nevarno napadati, kar so Rusi in Rumunci 4krat že nemilo občutili zgubivši neizmerno veliko najhrabriših vojakov in oficirjev. Mesto ni na kakem hribu, ampak je prav v dolini med potokoma Tučenica in Grivica ravno tam postavljeno, kder se stečeta in potem eno uro niže v reko Vid izlivljeta. Proti jugu, jutru, in severu je obdano z precej velikimi na vrhu ploščatimi hribi, proti večeru pa ga brani Vid, črez kateri po zidanem mostu pelje velika steza v Spodnji in Gornji Dobnjak, potem v Teliš in dalje naprej pri Radomircih črez vodo Isker in potem v Sofijo za Balkanom. Na severnem hribu počenši od Vida proti izhodu je najprej velika turška šanca ali reduta pri vasi „Bukova“, za njo sledi manjša in večja reduta pri vasi „Grivica“; slednjo so Rusi in Rumuni 13. sept. z naskokom vzeli. Proti izhodu varuje Plevno velika reduta pred vasjo „Radičevo“. Vas sama je v ruskih rokah. Naposled imajo Turki proti jugu na prostorni višini, ki se proti večeru naslanja na Vid, velik tabor, ki je z najmočnejšimi šancami obdan tako, da je 11., 12. septembra hrabri Skobeljev zapstoj ondi sovražnika napal, vzal mu je sicer 3 šance pa jih zopet zgubil. Unkraj Vida pred zidanim mostom je še 5 šanc, da varujejo most in stezo v Sofijo. Posamezne šance ali redute obstojijo iz navoženih po 6 metrov visokih in po 5 metrov širokih nasipov, na katerih